

Sudionici na okruglom stolu pozvali vlasti BiH da poduzmu žurne korake na restrukturiranju elektroenergetskog sektora

Brza i temeljita reforma industrije za proizvodnju električne energije u BiH zaštitit će korisnike, povećati prihod od izvoza, podstaći gospodarski razvoj i riješiti pitanje propusta u rukovođenju i lošem upravljanju poduzećima koji su ustanovljeni u nedavnim revizijama Elektroprivreda, kazali su sudionici u raspravi na današnjem okruglom stolu kojeg je sponzorirao USAID. Nekoliko sudionika u raspravi naglasilo je da je, dugoročno gledano, vrlo izvjesno da će restrukturiranje poboljšati mogućnost upošljavanja time što će podići razinu uspješnosti i profitabilnosti elektroenergetskog sustava.

Među sudionicima seminara kojim je predsjedavao Glavni zamjenik Visokog predstavnika Donald Hays bili su i predsjedavajući Vijeća ministara Adnan Terzić, premijer Federacije Ahmet Hadžipašić, premijer RS Dragan Mikerević kao i državni i entitetski ministri.

Premijer Terzić je konstatirao da je restrukturiranje elektroenergetskog sektora preduvjet za integraciju BiH u regionalno tržište električne energije, što je opet korak naprijed u integraciji u tržište EU. Izrazio je zadovoljstvo što je u okviru okruglog stola razgraničeno restrukturiranje elektroenergetskog sektora BiH od privatizacije poduzeća koja isporučuju električnu energiju.

Gospodin Mikerević je kazao da će strategija BiH da najprije provede restrukturiranje, a zatim privatizaciju, omogućiti

zemlji da iskoristi potencijal elektroenergetskog tržišta, privuče ulaganja i počne s pouzdanim opskrbljivanjem električnom energijom osobito malih i srednjih poduzeća.

Gospodin Hadžipašić je konstatirao da 'su zapravo građani ti koji snose posljedice propusta u rukovođenju i nedjelotvornosti elektroenergetskog sektora," te je naveo da će strategija restrukturiranja za rezultat imati konkurentne cijene i da će ohrabriti ulaganja.

"Sektor za proizvodnju električne energije u BiH izvozom može zaraditi milijune maraka godišnje – a taj novac se može uložiti u otvaranje novih radnih mjesta" rekao je veleposlanik Hays. Pozvao je vlasti da poduzmu sljedeće:

- da donesu izmjene i dopune statuta Elektroprivreda tako da se spriječi ponavljanje sustavnih prijevara koje su otkrivene prigodom nedavno provedenih revizija;
- da imenuju dva preostala člana u Državnoj regulatornoj komisiji za energiju;
- da uspostave entitetske regulatore;
- da donesu Zakon o korporaciji za prijenos električne energije ("Transco"), kojim će biti osnovano jedinstveno poduzeće za prijenos električne energije u BiH, i da osnuju nove institucije; i
- da donesu nužne propise o osnivanju Neovisnog operatora sustava koji će biti zadužen za elektroenergetsku mrežu BiH.

"Cilj restrukturiranja je poboljšati uspješnost poduzeća u interesu radnika i potrošača," rekao je direktor Svjetske banke Joe Ingram, te je naglasio razliku između restrukturiranja i privatizacije. Restrukturiranje se mora provesti odmah, rekao je on. Ono je žurno i neizostavno ukoliko BiH želi iskoristiti pozitivan ekonomski ishod poboljšanja energetskog sektora. Do privatizacije će doći tek za par godina.

Predstavnik Europske komisije Artur Runge-Metzger konstatirao je da je restrukturiranje elektroenergetskog sektora uvjet iz Direktive o električnoj energiji EU. On se pozvao na Memorandum o razumijevanju o regionalnom tržištu električne energije, koji je BiH potpisala prošle godine, a čiji je cilj uspostava jedinstvenog tržišta električne energije u jugoistočnoj Europi do 2005. godine i osiguranje integracije tog tržišta u interno tržište električne energije EU. To će približiti BiH Europskoj uniji, ali ovisi od učinkovitog restrukturiranja.

Govoreći o pet presudnih elemenata restrukturiranja, John Gulliver iz Pierce Atwood/USAID-a je rekao da bi proces reforme mogao donijeti značajnu korist za BiH, koja je već sada, poslije Bugarske, najveći izvoznik električne energije u regiji. Ali dodao je da je "potrebna politička volja ukoliko se želi iskoristiti ogroman potencijal elektroenergetskog sektora BiH". Howard Sumka iz USAID-a je istakao žurnost korektivnih mjera kojima bi se reagiralo na sustavne propuste u rukovođenju koji su otkriveni revizijom Elektroprivreda i dodao je da će uspješno restrukturiranje elektroenergetskog sektora "dati ogroman stimulans gospodarskom razvoju BiH."

Edhem Biber iz Saveza nezavisnih sindikata BiH je naglasio potrebu da se osigura da se negativne socijalne posljedice restrukturiranja elektroenergetskog sektora svedu na najmanju moguću mjeru, ali je istakao da je dugoročno gledano restrukturiranje korisno za radnike budući da će značiti veću mogućnost zapošljavanja. Član Državne regulatorne komisije za energiju Vladimir Dokić je objasnio ključnu ulogu ove Komisije u uređivanju liberalizirane elektroenergetske industrije tako da se poboljša efikasnost tržišnih snaga dok će istovremeno biti zaštićeni interesi potrošača. Boro Bjelobrk iz Elektroprivrede Sarajevo je opisao načine na koje će restrukturiranje omogućiti Elektroprivredama da razviju svoju komercijalnu sposobnost i stabilnost.